

leserinlegg

Ønsker du å delta i samfunnsdebatten? Send et innlegg til: post@vigga.no, faks 61 21 50 11, eller brev til Vigga, postboks 79, 2659 Dombås. Alle innlegg som trykkes skal være undertegnet med fullt navn. I samråd med redaksjonen kan det undertegnes med psevdonym når innholdet tilsier dette. Vigga forbeholder seg retten til å redigere, eventuelt forkorte innlegget.

Spørsmål til miljøvernstatsråd Helen Bjørnøy Fra Stortingsrepresentant Inger S. Enger, Oppland.

Spørsmål:

Norge skal presentere kandidater til UNESCOs verdensarvliste til sommeren. "Villreinfangst som verdensarv" er sterkt faglig anbefalt både nasjonalt og internasjonalt og tilfredsstillende UNESCOs krav. Initiativet til å få villreinfangsten og villreinen på verdensarvlista, vil representere noe nytt i UNESCO-sammenheng. Lista er til nå prega av byer, katedraler og ulike bygninger. Hva vil statsråden bidra med for at "Villreinfangst som verdensarv" blir UNESCO-nominert?

Begrunnelse:

Mennesket har i den desidert lengste delen av historia vært jegere, sankere og fangstfolk, likevel er denne tematikken nærmest fraværende på nåværende UNESCOs verdensarvliste. Her har Norge en unik mulighet til å bidra på en konstruktiv og god måte i arbeidet med å skape ei mer troverdig og balansert verdensarvliste.

Historia viser at fangstanlegg for store pattedyr generelt er et globalt fenomen, mens jakt på villrein er et sirkumpolart fenomen med en utbredelse sørover til Syd-Frankrike/Nord-Spania. De arkeologiske kildene viser at utnyttelsen av villreinen har stått i en særstilling. Dette både når det gjelder omfang og tidsdybde. Utnyttelsen av villreinen

som jaktbart vilt har ei 30 til 40 000 år lang historie. De fleste steder i verden er imidlertid nå enten villreinen og/eller spora etter fangsten borte. De tre nasjonalparkene Dovrefjell, Sunndalsfjella, Rondane og Reinheimen representerer i så måte et unikt kulturlandskap, hvor både kulturminner knyttet til flere tusen års jakt- og fangstutøvelse og en særegen villreinstamme fremdeles finnes. Sammenlignet med andre steder, har disse områdene både en større variasjon i typer og en svært stor tetthet av fangstanlegg. I tillegg til å være et betydningsfullt historisk vitnemål, er dette også et levende kulturlandskap. Her drives hver høst fremdeles en aktiv jaktutøvelse.

UNESCO mener miljø- og kulturvern best kan sikres gjennom kunnskap. I dagens miljøvernarbeid må det være sentralt å formidle menneskets avhengighet av naturen. Gjennom områdets store og verdifulle naturområder, ispedd mange, men forsiktede spor etter tidligere generasjoners ressursutnyttelse, er disse tre nasjonalparkene svært godt egnet til dette.

Alle de involverte kommunene i Oppland har store verneområder innenfor sine grenser. Innbyggerne i området er stolte av den naturen de er omgitt av og den historien

de føler seg som en del av. En UNESCO nominasjon vil bidra til å bevare denne stoltheten og derigjennom sikre det betydningsfulle vernet en økt lokal aksept. Både fylkesmannen, fylkeskommunen og kommunene har gitt sin tilslutning til arbeidet med å få etablert verdensarvområdet.

Prosjektet har i sitt arbeid knyttet til seg en stor fagekspertise, dette gjelder både på natur- og kultursiden. Det faglige grunnlagsarbeidet har høstet både nasjonal og internasjonal anerkjennelse.

Det er kjent at Riksantikvaren har innvendt at en nominasjon av villreinfangsten bør skje som et ledd i arbeidet med å få nominert tilsvarende fangstanlegg for andre typer pattedyr, primært i den tredje verden. Dette bør imidlertid ikke være til hinder for at villreinfangsten innlemmes på Norges tentative liste nå. Tvert imot vil en slik innlemmelse være en forutsetning for en eventuell framtidig serienominasjon. Norge er et av de land i verden med best kompetanse på arkeologiske levninger etter anlegg knyttet til jakt og fangst. Det vil derfor være store fordeler av å kunne utnytte den kompetanse prosjektet har knyttet til seg/opparbeidet også i videreføringen av et slikt internasjonalt prosjekt.